

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Specvlvm Magnvm Episcoporum, Canonicorum, Sacerdotvm Et aliorum Clericorum omnium tam Secularium quam Religiosorum

Tympe, Matthäus

[Köln], 1614

22. Charitate magna erga proximum inflammatum esse.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-51447](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-51447)

de exiguo eorum fructu, ideo beatiss. Dei genitrici iactavit, eumque blande consolata admonuit, ut filij sui Christi nostri Salvatoris mysteria in concionibus tractaret quam sæpissime, inde futurum, ut magnum singuli fructum exciperent.

8. Cum M. Ioannes Auila esset singulari modo in Christum animatus, maxime ad mysterium incarnati verbi & SS. Eucharistiæ, dum Christum in auribus & cordibus inculcavit, mentis in faciebat yberimam. Tantum valet ardens in Deum amor.

V. Locum de zelo animarum.

SIGNVM XXII.

Ardentissima charitate prosequi proximum.

S. Augustin. libro de moribus Ecclesiæ Catholicæ non solum in Monachis & Clericis, sed in omnibus tam viris, quam sceminis Romanæ, vel Mediolani, sub vno Præfecto severissimam vitam agentibus ardentissimam notavit charitatem. Meminerunt, inquit, quantopere scribitur omnibus commendata sit charitas, charitati viginti, charitati sermo, charitati habitus, charitati vulgus, charitati coiter in vnam conspiraturq, charitatem, non violare tanquam Deum nefas ducitur. Huic si quis offensus expurgatur atq, vitatur. Hanc si quis offendit vno durare non sinitur. Scimus hanc ita commendatam esse Christo & Apostolis, ut si hac vna absit inania, si nec absit, plena sint omnia.

C. 32. 23. Premia Antidy, Bernardini, Sanctuli, &c. proximum diligentium V. in Triumpho virt.

K 3 2. Quan

Hom. 10.
ad Rom.

2. Quanta fuerit charitas Apostoli Pauli eg-
gie describit S. Chryst. cum ait: *Quidquid* quis
ris nihil tamen hac dilectione dignum forebat proxi-
Fuit enim illa quouis pelago fufior, omnibus se-
flamma vehementior. Unde est, quod miratus, qu-
queat sermone declarari. Solus illam nouit, ut profec-
diligenter illam possedit ac tenuit. Optabat
(dicebat Paulus) ego ipse anathema esse. Quia hem-
est, ego ipse? Ego ipse qui doctor omnium quoda-
constitutus sum, qui innumeris recte factis causa Chri-
mendos, qui coronas exspecto plurimas, proximo
Christum usque; adeo diligo ut illius dilectione se-
omnibus praferam, qui propter ipsum quomodo ab-
veluti flammis, ira, molestiis & afflictionibus esse
pe consumor, & omnia dilectioni illi quam non renu-
ipsum habeo postpono. Hæc Chryst. lecturam,
diamus ipsum Paulum. Tantum ardebat charitate
erga proximos ut diceret. *Testis est mihi Deus*

Phil. 1.

modo cupiam vos omnes in visceribus Iesu Christi

2. Cor. 9. 6.

Filioli quos iterum parturio donec formetur Christus

1. Thess. 2.

vobis. Et: Os nostrum patet ad vos, cor nostrum

*Audi hanc
matrem.*

tum est. Et: Facti sumus paruuli in medio vestrum

Phil. 4.

quam si nutrix foueat filios suos, ita desiderant

2. Cor. 12.

cupide volebamus tradere vobis non solum Euang.

Rom. 4. v. 3

Dei, sed etiam animas nostras. Et: Fratres mei

1. Cor. 4. v.

risimi & amantiissimi gaudium meum & coronam

3.

Et: Non quero qua vestra sunt sed vos, ego libenter

1. Cor. 9. v.

pendam & superimpendar ipse pro animabus vestris

19. c. 10.

Optabam ego ipse anathema esse à Christo pro fr-

Ego per

meis. Et: In cordibus nostris estis. Et: Cum lib-

Cre.

ex omnibus, omnium me seruum feci, ut plures

cerem.

Infirmatur etiam cum in firmis, & vitur cū
 quid dicitur qui scandalizantur. Breuiter tantopere dilige-
 re facit proximos, siue amicos, siue inimicos, vt nul-
 lomni modo se excuset quacunq; aeterna vel afflictione gra-
 uod multatus, quem non intima animi commiseratione
 mouit sit persecutus; idem pro capitalibus suis inimicis
 orabat non solum mortem obire: Verum etiam
 le. Quia hema fieri à Christo, hoc est à societate Chri-
 omni quodammodo excludi, non quo gratia & ami-
 factis causa Christi exideret (propter quem diligebat
 imat, proximos) sed societate elata visionis Christi in
 ectione glorie, quam supra omnes vitas lumen a-
 n quomabat, & ob quam suspirans dicebat: *Cupio dissol-*
uere esse cum Christo. Hoc summo bono priuari *Phil. 2.*
 quam non renuebat pro salute fratrum suorum Israeli-
 st. Iudeorum, licet ipse in summo odio apud illos esset
 t char & contemptu.

Hic amor magnum illi vicissim conciliabat
 amore eorum ad quos verba faciebat: *Testi-* *Gal. 4.*
monium perhibeo vobis, inquit, quia si fieri pos-
set, ut oculos vestros eruissetis, & dedissetis mihi, in- *c. 10. v. 37.*
cedis cum Paulo discederet, procidentes o-
culantur eum flentes. Fructus huius mutuæ
charitatis erat illa admirabilis gentium conuer-
sio, prima ad Theſſalon. secundo, ait: Cum
accepissetis à nobis verbum auditus Dei, accepistis illud
non ut verbum hominum, sed, sicut est vere, verbum
Dei.

3. Greg. Nazianz. cognomento Theologus
 charitatem coluit cum omnibus, sui etiam no-
 minis & honori dispendio. *Proiicite me, inquit,*
 K 4 in ma-

*¶ Lacum de zelo anti-
marum.* in mare, si propter me orta est tempestas. indeque
quidem Casare aliisque pijs gementibus, Nesto-
rio, summo ac dirissimo Patriarchatu Constan-
tinopolitano post Apostolicum amplissimo, ce-
sit, ne vel minimum Schismatis inter Episcopo-
cerneret.

*Barth. An.
Chr. 109.*

4. Cum S. Ignatius Antiochenus Episcopus
Traiano tyranno à decem militibus Romani-
sumendas, ut impostor quidam pœnas, perducen-
tur, & qui ipsum ducebant aliquantis per Smyrnam
in itinere consistere, an ne ut opportunè
navigandi expectarent, an vero alia ex causa
corraderent quantas vellent pecunias, incertum
est, S. Polycarpus Smyrnetensis Ecclesiæ Episcopus

*Hæc mors
mucronum
custodum
erant num-
dina.*

pus eum omnibus, quibus licuit, officiis pro-
curatus est. S. Chrysostomus de transl. S. Ignatii, c. 6. V.
tates, ait, quæ erant in via undique concurrentes,
lem excipiebant, & cum magno comætu dimittentes,
precibus & legationibus ipsum adiuvantes: Et ipsi
vulgarem consolationem ex ipso percipiebant, cum
martyrem tanta cum alacritate ad mortem curre-
pote qui ad regna cœlorum proficisceretur. Honoratus
ctus, ferali militum custodia sepius, ad bellum
damnatus vel Romæ damnandus, perinde
non ad pœnas, sed ad triumphum duceretur,
mnibus omnium officiis accipitur & honoribus
cumulatur. Cum enim Sanctissimi viri vincti

*Hæc ut sibi
liceret à
Truculentis
custodibus
ingenti pe-
cunia redi-
mabant.*

Asia Ecclesiis innotuissent, & quæ propinquas
res erant, de eius adventu Smyrnam fuissent
ditæ certiores continuo unaquæque ex illis
gatos, qui debite Salutationis officia impend-
rent, ad eum misit, imo & ipsi illarum Eccle-

rum Episcopi vna cum aliis eodem functi munere, ad eundem Smyrnæ agentem quantocyus accurrerunt. Ephesij ad eum miserunt Pauli discipulum Onesimum suum ipsorum Episcopum vna cum aliis. Hinc ad eos scribens: *Vtinam, ait, meam pro vestra liceat commutare animam, &c.* Ad Ecclesias à quibus honestissimas legationes acceperat literas scripsit Smyrna, easdem ad Ecclesiam discipulam conseruandam vehementer impellens. Tralliani miserunt ad ipsum Episcopum suum Polybium. E Magnesia ciuitate loniæ Demas Episcopus vna cum Presbyteris & Diaconis ipsi adfuit.

5. S. Francisco hoc solenne fuit, vt diem hominibus, noctem Deo daret.

6. Vt S. Paulus dolebat ob fratrum interitum ad Rom. 9. v. 2. *Tristitia mihi magna est & continuus dolor cordi meo,* & 2. ad Cor. 11. v. 29. *Quis infirmatur, &c.* ita & Esaias alienis malis potius condolebat quam exultabat, ideo enim ait; c. 21. v. 3. *Propter destructionem Babylonis repleti sunt lumbi mei dolore sicut angustia parturientis.*

7. Hellsæus vel sponte pro Sunamitide deprecatorum se fore apud Regem & militiæ principem promittebat. 4. Reg. 4.

8. Cum Anno Christi 388. deploratissimus esset status ciuitatis Antiochenæ, propterea quod Antiocheni deiecissent statuas Theodosij Imp. & Placillæ Augustæ, ideoque Imp. misisset Iudices ac milites vindices sceleris, monachi qui multos annos in cauernis fuerant conclusi nemine aduocante, luadente nemine, quasi

K 5 cœle-

*Chryf. ho.
17. ad pop.
vt eos etiā
dolore pref-
ses fuisse
consolatos.
&c.*

cœlestes milites, & tanquam quodam classico
excitati conferto agmine properabant Antio-
chiam, & principibus ipsis arridentes cum fide-
cia loquebantur pro reis, & omnes sanguinem
effundere parati erant & capita deponere, ut ca-
ptos ab expectatis tribulationibus eriperent, &
dixerunt se non prius recessuros quam iudices
parcerent ciuitatis populo, vel se communiter
cum reis ad Regem ligatos mitterent. Reliqui
est, inquit, qui nostra genti dominatur fideliter
pietate viuens. Nos igitur ipsum omnino recon-
bimus, non permittemus vobis neque concedemus en-
polluere, nec vilius abscindere caput. Si vero hoc non
tis & nos cum ipsis omnino moriemur. Grauius quidem
parrata & nos confitemur, sed Regis humanitatem
excedit gestorum iniquitas. Dicitur quidam illorum
aliud verbum sapientiae plenum dixisse, quod
tua quidem deiecit & rursus erecta fuerunt & pro-
prium receperunt firmam & factum correctionem
buit celerrimam: si vos autem Dei imaginem occideris
quomodo rursus poteritis commissum reuocare
quomodo perditos resuscitare & animas corporibus re-
dere? Theodoretus li. 5. ca. 19. affirmat hunc factum
se Macedonium vita insignem Monachum
cum de ipso ait: In media vrbe prehensio alter
iudicum pallio ambos ex equis descendere
ber, illi vero cum viderent senem, statura ex-
pannis sordidis amictum, primo indignari quid
sed vt primum à quibusdam illorum qui antea
debant viri illius virtutem didicerant, defilire
equis, genua amplecti, veniam denique prece-
coeperunt. Macedonius diuina imbutus sapi-

*In li. SS PP
c. 13. ait eū,
quod nihil
nisi hordeū
madefactū
comedere
soleret, fuisse
se dictum.
ap. b. q. d.
309.*

talibus oratione compellat: Dicite viri Charissimi
 Imperatori haec verba, non solum Imperatorem eum esse
 sed hominem etiam, itaque ne oculos tantummodo ad
 imperium adiciat sed suam ipsius naturam mente com-
 plectatur. Nam cum homo sit, imperat illis qui sunt eius-
 dem naturae participes, humanam autem naturam ad
 Deum imaginem & similitudinem esse fabricatam. Qua-
 re tam crudeliter & inhumane imaginem Dei me-
 do tolli iubeat: nam bilem mouet opifit cum eius ima-
 ginem contumeliose tractet. Consideret enim quam
 in quo animo tulerit ipse aneam coniugis imaginem
 contumelia affectam esse, se tamen in imaginem Dei
 contumeliosum esse non dubitare. At quantum inter-
 sit inter imaginem inanem & animatam, viuum
 ac rationis compotem, omnibus qui sunt mente pra-
 ditus conspicuum est. Illud praeterea secum cogitet,
 nobis per facile esse pro vna aenea imagine multas
 fabricare, sed eum non posse omnino facere vel
 pilam vnum illorum qui interfecti sunt & caetera.
 S. Chrysostomus de studio horum Monacho-
 rum ait: Quoniam quadam reorum mater nu-
 dato capite & canis ostensis iudicaturi equum freno
 apprehendit, & per forum praetercurrens sic ad iudi-
 cum simul ingressa est, omnes obstupescere sumus, omnes
 admirati pietatem & magnanimitatem. Quomodo
 non magis hos obstupescere oportet? illa enim, etiam si
 mortua esset pro filio, nihil mirandum, magna enim
 natura vis, & inexpugnabilis viscerum necessitas. Hi
 vero non genuerunt nec eduarunt, imo vero quos
 non nouerunt, quorum nomen non audierunt, qui-
 bus cum nunquam conuersati sunt, quos ex sola noue-
 runt calamitate in tantum amauerunt, ut etiam si
 infini-

Ho. 17. ad
 pop. Ant.

infinitas habuissent animas, omnes pro ipsorum salute tradere vellent. Neque mihi dicas hoc quod non iugulati sunt nec sanguinem effuderunt, sed quod tanta contra iudices vsi sunt libertate, quanta solos de salute sua desperatos vti verisimile fuit, & talium sententia de iudicibus ad tribunal cucurrerunt. Nec enim, nisi prius se neci preparassent cuiuslibet, tam libere potuissent iudices abloqui, & tantam tunc exhibere magnanimitatem. Erant enim ante pratorij ianuas totos dies agebant sedentes abducendos de manibus carnificum eripere parati.

Lib. 3. de
Sacerd.

9. Idem Chrysost. agens de charitate & ex illa nata ingenti lætitia & concordia cœnobitarum. Sicut in tranquillo portu & securitate summa residentia velut ex cœlo ipso ceterorum naufragia prospectant. Neque conuersationem plane cœlestem elegerunt, nihilque deterius Angelis affecti sunt. Vt enim illis nulla inest æqualitas, nec alij successibus rebusque secundis gloriantur elati, alij extremis malis & incommodis opprimunt, sed omnes pariter in gaudio & quiete summa que illa & cœlesti gloria exultant: ita fieri quod per se in monasteriis, nullus ibi paupertatem exprobrat, nullus diuitum honestior est, inde id quod omnia per se & perturbat Meum & Tuum penitus eliminatum est. cuncta quippe illis communia sunt, mensa, domus, instrumentum, & quod sane mirabilius est, vnus etiam idem animus omnibus est. Omnes eadem sunt nobilitate vobiles, omnes eadem seruitute serui, eadem libertate liberi, vna ibi voluptas, vna iucunditas, vna delicia, vnum desiderium, vna spes omnibus inest. Nulla ibi inæqualitas, ceterum ordo summus, & moderatio, & conuenientia, & ineffabilis concordia seruanda diligentia, iugisque perpetua lætitiæ materia. Quocirca omnes omnia

pat...

patiuntur & faciunt vt vna latentur & gau-
deant.

10. RR. PP. Soc: Iesu vbique locorum suae
charitatis impressa vestigia relinquunt, etiam te-
pore pestis, dum peste laborantibus praesto sunt,
& deinde subinde contagio pereunt. Quam multa
perferant & sustinent dum ex suis collegiis ex-
cursionibus in oppida faciunt? annon libenter no-
te etiam intempesta surgunt vt vel animam age-
ntibus, vel urgente morbo peccata confiteri vo-
lentibus praesto sint? Sciunt enim verissimum es-
se illud Ciceronis: *Non vt sacrificij sic consilij certum*

est tempus. Semper hominibus salutare esse exo-
prant, hinc toties cum Christo ex alto (ex sanctis
meditationibus) descendunt, in camporum pla-
nitie, vbi est multitudo magna languentium,
consistunt, operam suam nulli denegant, & ma-
nus suas ad alienos vsus porrigunt. Alij remotis-
simas etiam nationes Christianae lucis radiis il-
luminant, & gentes immanitate barbaras locisq;
disiunctas ad Christum adducunt, alij Christia-
nis Principibus difficillimo tempore piam ope-
rata nauant, alij recto & vmbra gaudere non cu-
piunt, sed Romanorum iussu Pontificum itinera
laboresque suscipiunt, atq; ita pro autoritate Ec-
clesiae pugnant, vt nullos impetus, nullos ictus
nulla pericula reformident: alij semper in eru-
diendis sanandisque hominibus sunt occupati,
quos a se auersos vident cum illis amicissime col-
loquuntur, nec animi alienioris indicia praese-
runt. Agros, (vt cum S. Hieron. loquar caenob.)
tatum ergo habentes charitatem antiquam extol-

*Notent hoc
qui verbo
pastores re-
lupi voraces
deceptis
vnum ouium
miserabile
stragem e-
dunt.*

Philip. 3.

*Epist ad Eus
stochium.*

len. e)

lente) et fouent vt non vrbis delicias non ma-
quærant affectum.

ii. Cum aliquando vnus è cubiculariis Pont.
Pont. senem verbosiores facere dicendi finit
apud Pont. clam submonuisset, Pontifex rep.
omnia iussit, conuersusque ad cubicularium
to similis, an nescis, inquit, ex quo inui Pontifici
aliis me viuere oportere, non mihi?

e 10. v. 17.

12. Christum apud S. Ioannem à Prælati-
tam exigit charitatem vt parati sint animam
nere pro ouibus suis, cuius exemplum illi
ipsemet præbuit, dicens: Ego sum pastor bonus
nus pastor animam suam dat pro ouibus suis. Et

Ep. 1. c. 3. v.
16. |

meam pono pro ouibus meis. Et S. Ioannes ait: In-
gnouimus charitatem Dei, quoniam ille an-
pro nobis posuit. Et: Nos debemus animas pro fratri-
nere. S. Chrysost. Sermon. 29. in Ep. ad Romanos: O-
stum diligens & gregem illius vtique diligit: Et Mo-
sen tum primum super populum Iudæorum
fuit, quando qua esset in illum beneuolentia
ipsa iam declarauerat. Dauid quoque similiter
do regni suscepit gubernationem posteaque
apparuerat quam amico esset in populum.

1. Reg. 17.

Stu, ita quippe iuuenis adhuc populi causa de-
ac zelauit, vt & animam suam exponeret, cum
deret barbarum Philistæum quem occidit. Et
muel quoque amator populi erat, vnde dicitur
Absit à me hoc peccatum, vt cessem pro vobis orare
minum. Et Paulus multo plus omnibus ardebat
erga subditos: Et Christus optimi pastoris
canonem ferens dixit: Bonus

Isa. 30. v. 18

pastor, &c.